

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2'20
za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—
V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2'—
V spravi prejeman mesečno . . . 1'70
Sobotna izdaja:
za celo leto 7'—
za Nemčijo celoletno . . . 9'—
za ostalo inozemstvo . . . 12'—

SLOVENE

== Inserati: ==
Enostolpna petlitvrta (72 mm):
za enkrat po 18 v
za dvakrat " 15 "
za trikrat " 13 "
za večkrat primeren popust.
Poročna oznaka, zahvale, osemtnice itd.:
enostolpna petlitvrta po 2 v.
Poslano:
enostolpna petlitvrta po 40 v.
Izhaja vsak dan, izveniši no-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Naše čete pred Bjelopoljem.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 16. decembra. Uradno se po-
roča:

Naše čete so vrgle včeraj sovražnika
tudi južnovzhodno od Glibaca v sotesko
Tarde nazaj. Druge avstrijske kolone so pri-
dobile med ljutimi boji višine neposredno
severno od Bjelopolja in ozemlje sredi pota
med Rožajem in Berane. Zahodno od Peči
se je pričel umikati sovražnik proti Plavi
in Gusinju. Številno ujetnikov, o katerih se
je poročalo včeraj, se je povišalo na 900
mož.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 16. decembra. Veliki glavni
stan:

Uspešno so se nadaljevali boji v se-
verni Črnigori. Avstrijske čete stoje blizu
Bjelopolja.

Vrhovno vojno vodstvo.

× × ×

Francosko uradno poročilo.

Dunaj. (Kor. ur.) Naše čete se umikajo
v popolnem redu. Izlaska smo odbili na-
pad Bolgarov na dele naših zadnjih oddel-
kov. Vsi deli naše vojske so zdaj zbrani
tostran grške meje, ki je Bolgari še niso
prekoračili.

Gorska vojska v Črnigori.

Iz vojnega tiskovnega stana se poroča:
Po popolni osvojitvi Macedonije sedaj tu-
di prodiranje v Črnigori hitro napreduje.
Od severa in vzhoda prodirajo c. in kr.
čete proti črti Tara-Bjelopolje, na pohodu
so se kolone od Plevlja in Prijepolja že
tesno približale omenjeni črti. Boji zadnjih
dni, ki so se vršili na višinah 1300 do 1400
metrov, so bili zelo težavni. Debel sneg je
posebno oviral artiljerijo. Vendar se je po-
srečilo desnemu krilu, da je z naskokom
vzelo močno utrjeno glavno sovražno po-
stojanko južno od Vrane gore ob grebenu
Glibaci in ko je bil pri Glibacih razpršen
nek črnogorski bataljon, se ustaliti na viši-
nah severno od Tare. Levo krilo tega od-
seka, ki je operiralo od Jabuke, je med
tem došlo čez Kameno Goro in Dugopolje
in stoji pri Grabu, komaj 20 km severno
od Bjelopolja. Tudi pri Beranah so dobro
napredovale avstrijske čete. Višine sever-
no in severovzhodno od tega kraja so oči-
ščene sovražnika, pravtako višine zahod-
no od Peči.

Črnogorcem primanikuje topov.

Bukarešt. »Tribuna« izjavlja, da se na-
hajajo črnogorske čete v zelo ugodnem stra-

tegičnem položaju in so sposobne, da vodi-
jo krvavo malo vojsko, a manjkajo jim mo-
derni topovi. Četverosporazum naj zato
izkrcja čete in uvede novo ofenzivo proti
bosensko-hercegovski meji.

Laške čete v Valoni.

Genf. »Matin« poroča iz Rima: Itali-
janske čete trdno drže Valono. Močne so
dovolj, da odbijejo mogoči sovražni napad.
Če bi osrednji velevlasti poizkušali popla-
viti Albanijo, bi poleg srbske armade zade-
li tudi na 150.000 Italijanov.

Kje je kralj Peter.

Lugano. »Sera« poroča iz Rima: Na-
sproti govoricam, ki se širijo v Parizu o do-
hodu kralja Petra v Pariz, se potrjuje, da
se poda srbski kralj v kratkem na odpoči-
tek v Italijo. Po kratkem obisku v Rimu se
nastani nekaj časa v kraljevskem gradu
Caserta. Z ozirom na okolnost, da traja pri-
tisk proti četam kralja Nikolaja dalje, se
mora računati z možnostjo, da doleti Črno-
goro ista usoda, kakršno je doživela Srbi-
ja in se že zato pečajo z možnostjo, da od-
potuje črnogorska kraljevska rodbina v
Italijo. Kralj Nikolaj namerava do skrajno-
sti poveljevati svoji armadi.

Begunci se vračajo v Belgrad.

Med obstreljevanjem Belgrada je ve-
čina prebivalstva pobegnila. Komaj 18.000
jih je ostalo v mestu. Nekaj dni sem pa
se vračajo begunci v vedno večjih skupi-
nah iz notranjosti dežele v mesto. Dosedaj
se je vrnilo 36.000 beguncev, po večini žene
in starejši mošje.

Koliko zemlje je pridobila Bolgarska.

Sofija, 15. decembra. »Utro« poroča:
Vojna proti Srbiji je končana. Bolgarska je
svoje ozemlje povečala za 80.000 km², ob-
nem pa svojo glavno silo ohranila in je v
zvezi s svojimi zavezniki pripravljena na
vsako eventualnost.

Ministrski svet je sklenil sklicati so-
branje za 28. december. Vse stranke so
zagotovile vladi, da bodo glasovale za vse
kredite.

Kako so bili poraženi Francozi in Angleži
na Balkanu.

Haag. (Kor. ur.) »Daily Telegraph«
poroča iz Rima: Kakor poročajo iz Aten
in iz Soluna, so vrgli čete četverosporaz-
uma v nove postojanke. Bolgari so med 2.
in 12. decembra osemkrat napadli. Naj-
krvavejše so se bili proti Angležem pri
Dojranu in proti Francozom pri Demir
Kapu. Pri Strumici se je bojevala 122.
francoska divizija z dvema bolgarskima
divizijama. Francoska divizija se je umak-
nila z vsem trenom na drugo črto. Solun, ki

ga zdaj utrujejo, se lahko brani proti vsem
napadom. V nekaterih urah se je položaj
pri Dojranu za Angleže kritično zasukal.
Ker so jih skoraj obkolili in so mogli sami
le z obupnim napadom obkoliti levo bol-
garsko krilo. Angleži so, ko so se umak-
nili, razstrelili 20 mostov in dva predora.

Bolgari baje prekoračili grško mejo.

Brelin. »Temps« poroča iz Soluna: Bol-
garska konjenica je prekoračila grško me-
jo 75 km severovzhodno od Soluna.

Izgube angleško-francoske balkanske armade.

Lugano. Milanski listi poročajo iz So-
luna: Izgube solunskega zbora cenijo do
sedaj na 35.000 mož. Najtežje izgube so
imeli Francozi, angleške izgube niso tako
težke. Ob umikanju proti grški meji so se
nahajali Angleži vedno v drugi obrambni
postojanki.

Vojska na Balkanu se konča pred koncem leta.

Sofija. Merodajni krogi so prepričani,
da odstranijo čete sporazuma najpozneje
koncem letošnjega leta z Balkana. Posle-
dice konca Srbov so se že pokazale v Ru-
muni in v Rusiji, ki je že odstranila skoraj
vse čete z besarabske meje.

Kaj se zgodi z izkrcanimi četami sporaz- uma.

Sofija. Bolgarski stavbni minister Pet-
kov je izjavil na vprašanje, če nameravajo
Angleži in Francoze zasledovati na grškem
ozemlju: Sodimo, da nimamo na grški zem-
lji ničesar iskati. Mirno pa ne moremo gle-
dati, da stoji blizu naše meje sovražne čete,
ki nam lahko postanejo vsak trenutek
neprijetne. Angleži in Francozi morajo za-
to zapustiti Grško. Kako naj se to doseže,
je vprašanje, ki naj se prepusti osrednjima
velesilama, da je rešita. Mogoče je, da
njih četam ukažejo, da naj preženo Fran-
coze in Angleže bodisi sporazumno z Gr-

ško ali da se z njimi ne sporazumejo, mo-
goče je tudi, da nas temeljem naših dogo-
vorov z osrednjima velevlastima povabijo,
naj se udeležimo te akcije.

Položaj čet četverosporazuma obupen.

Genf. Po zadnjih porazih Angležev in
Francozov na Balkanu je postal njih polo-
žaj obupen. »Daily News« izjavljajo: Ker do-
hajajo znatna ojačenja zaveznikov in Bol-
garov na grško mejo, postaja položaj če-
tverosporazumnih čet brezupen.

Bolgari groze četverosporazumu s silovitim presenečenjem.

Sofija. (Kor. ur.) »Agence Tel. Bul-
gare«: Poluradni »Echo de Bulgarie« piše:
Potem, ko se je sramotno izjavilo bal-
kansko podjetje, bi bil vladama v Parizu
in v Londonu ostal edin pameten izhod, če
bi bili svoje poražene čete zopet vkrcali.
Okolnost, da je četverosporazum sklenil
obdržati Solun kot opiralnico bodočim ope-
racijam, lahko silovito preseneti tiste vele-
sile, ki so uvedle nasilnost kot sredstvo
nastopa proti malim državam.

Francozi pričakujejo obleganja Soluna.

Kodanj. »National Tidende« poroča:
V Parizu pričakujejo, da prično kmalu So-
lun oblegati. Utrdbe hitro ojačujejo. Jedro
utrdb tvorijo višine severno od mesta.

400.000 mož v Solunu.

Rotterdam. Vojni svet v Solunu mi-
nuli četrtek je sklenil, da pomnoži solun-
sko posadko na 400.000 mož.

Francoški napadi na Italijo radi balkanske vojske.

Genf. »Matin« ojača napada Italijane,
katerih ravnodušnosti ne umeva. Italijani
naj čujejo strašno resnico, da sta izgubljena
Skader in Bar. »Temps« izjavlja, da je bal-
kanska vojska izgubljena in naj se dela na
to, da se oslabe posledice.

× × ×

Ententina pogajanja z Grško.

Lugano, 16. decembra. »Corriere della
sera« javlja 14. t. m. iz Aten: Tudi včeraj
so se poslaniki entente s srbskim poslani-
kom podali k Skuludisu na razgovor o umi-
kanju čet in o begu številnih Srbcev. Sku-
ludis je bil zopet naklonjen. Nato je sklical
ministrski svet. Med premorom je imel
daljši razgovor s kraljem.

Kaj je odgovorila Grška.

Berlin, 16. decembra. »Berliner Tage-
blatt« javlja iz dobropoučenih virov, da
Skuludis pri zadnjem razgovoru poslani-
kom entente nikakor ni popolnoma ugodil
zahtevam in željam entente in je opozoril
na težkoče, ki bi nastale za Grško, če bi
do pičice v vsem ustregla. Zaisti je težavno

LISTEK.

Kaj je doživel slovenski učitelj na Rusko- Poljskem in Ruskem.

(Konec.)

Iz Krasnika smo se premaknili v dol-
go vas Wielkolaz ter nadaljevali brzojavno
progo ob železnici na Lublin. Skoro po-
lovica hiš v spodnjem delu te velike vasi
je bila požgana. Tudi tu prav v vasi je
bila huda bitka. Dolgi strelni jarki se vle-
čejo kar po vasi preko vrtov, čuda torej
ni, da je vas toliko trpela. Tudi čedna cer-
kev na koncu vasi je dobila marsikako
kroglo v svoje stene, vendar preveč še ni
bila poškodovana. Manj poškodovano je
bilo tudi župnišče poleg cerkve, kjer je
bila sedaj nastanjena bolnišnica za ranje-
ne in v malem lokalu tudi telefonska po-
staja. Župnika so bili Rusi odvedli s seboj.
Tu sem smo ordonanci hodili opravljati
službo. Ker v župnišču ni bilo prostora za
nas, smo se razgnezdili v veliki vrtni lopi.
V bližnjem vrtu je naokrog ležalo vse pol-
no oprave in knjig iz župnišča. Zofa, stoli,
mize, postelje, slike, kuhinjska oprava je
ležalo križem. A te robe je bilo vsak dan
manj, nekaj so pobrali vojaki za svoje
»kvartirje«, nekaj se je prišlo civilistov,

tako da je nazadnje ostalo le še par starih
omar in nekaj nabožnih knjig.

Ko sem prvi večer čisto sam ležal na
klopi v vrtni lopi, obudili so se mi razni
spomini, kaj vse sem že videl in doživel
v tej krvavi vojni. Koliko požganih mest in
vasi, koliko uničenih domov, koliko gorja
in bede je že povzročila. Mislil sem na
ranjence, ki zdihujejo v sosednem župniš-
ču, izmed njih jih vsako noč nekaj umrje
— v daljni tuji zemlji je njihov grob. —
Take in podobne misli so se mi vzbujale,
ko se na obzorju prikaže okrogla rdeča
plošča polne lune. Nastala je bila lepa
mirna noč. Nebroj zvezdic je bliščalo na
nebnem svodu, med njimi pa je jadrala
luna s svojo blede svetlobo vedno višje in
višje. Hladni vetrič je pihljal, v bližini pa
se je začulo lepo petje. Na koncu vasi ta-
boreči Čehi so peli svojo veličastno pesem
»Kje domov mui?« Njih zvok se je razlegel
daleč po širni poljski zemlji, a njih misli
so hitele še dalje, tja do Vltave in Labe...
Kmalu me je sen zazibal v še dosti
dobro spanje na trdi klopi ter me presta-
vil v lepše kraje in boljše čase mile do-
movine...

Ko se prebudim je že bliščalo zlato
solnce v mlado jutro. Kroč 6. ure je prišel
na moje mesto tovariš Ivan, a jaz sem od-
šel »domov« ter se spravil nad »ta čr-
nega«, ki je sredstvo zoper vse telesne
nadlogo. S komisom uživan preganja la-

koto, mrzel tolaži žejo, gorak te ogreva.
Ne vem kaj bi bilo, ko bi ne bilo »ta čr-
nega«.

V Velko Lazu smo bivali 8 dni ter
smo se od tu dne 2. avgusta pomaknili v
tri ure oddaljeno vas Niedzwico duzo ob
železniški progi, kjer se je naše delo še
vedno nadaljevalo. V vasi so bile nasta-
njene vojne bolnišnice in mnogo trena.
Okrog so prostrana žitna polja. Žito je bilo
še dozorelo in vršila se je ravno žetev s
stroji. Par konj vleče stroj, ki odrezava
težko klasje ter polaga na stran snop za
snopom, katere v to določeni delavci po-
vežejo. Za njimi so že vozniki, ki nalagajo
žito na vozove, ga odpeljejo na pristavo
ali ga kar na polju zlože v velikansko hiši
podobno kopico, da se posuši. Delo gre
prav hitro od rok. Po mnogih njivah so bili
pri žetvi tudi vojaki zaposleni. Ko je žito
suho, pridejo mlatiči z mlatilnico, žito
omlatijo in spravijo domov, a slamo zopet
zlože na polju v velike kupe. Seveda se
dela tako opravljajo le na velikih pose-
stvih grajščakov, katerih je po Poljskem
vse polno, ker večji in boljši del zemlje je
last poljskih žlahčičev. Kmetje imajo po-
večini prav majhna zemljišča.

Čez nekaj dni smo odšli dne 6. avgu-
sta iz Niedzwice duže proti Lublinu, ka-
tereja so bile naše čete zavzele ravno
pred enim tednom. Vozili smo čez vas
Zembožice ob rečici Bistrici, dotoku Wie-

prza. Proti večeru smo došli v bližino Lub-
lina ter se nastanili v pol ure oddaljeni
vasi Ruri bonifraterski na zeleni trati na
bregu imenovane rečice, ki je v bližini
grala par mlinskih kamenov. Drugi dan
sem imel priliko nekoliko si ogledati me-
sto Lublin. Razprostira se po podolgo-
vatem griču, ki se vleče od zahoda proti
vzhodu. Mesto je šlo pred vojno do 70
tisoč prebivalcev, Poljakov in Židov.

Imeniten je v vzhodnem delu mesta
star kraljevski grad, katerega razglednico
sem Ti bil poslal. Ne daleč proč je lepa
katedrala in škofijska palača z visokim
stolpom. Najlepsi del mesta je v ulici Kra-
kowski, kjer se nahajajo največje trgovine
in najimenitnejši hoteli. Tu je tudi velika
pravoslavna cerkev z ogromno kupolo,
zraven nje pa velik park z lepimi nasadi.
Ob straneh ulice so zelo široki asfaltni
hodniki, po katerih vrvi živahno življenje.
Tu so se sprehajali gori in doli avstrijski
in nemški častniki, lublinska gospoda, gos-
podične v dragih najmodernejših oblekah.
Vidi se, da vojska tu ni dosti vplivala na
gizdavost lublinskih gospodič, čeprav
življenske razmere v mestu niso preveč
sijajne in tudi že marsikomu »brakuje
chleba« in drugih potrebščin. Tudi po dru-
gih ulicah je živahno življenje in drvenje
kot v kakem velikem mestu. Mali fantiči
prodajajo po ulicah poljske časopise. Eden
vpije: »Zemia lubelska, dzisajsa, cikawa

Sedaj ste že prišli s šolo, želim vsem mnogo uspeha ter pozdravljam vse gospodične koleginja ter kličem tudi Tebi: Srečno vodi in zdrav bodi! Tvoj France.

Friedrich: Ivan Riolini, Josip Babič, Peter Cerut, Jože Kastelic, Franc Šinkovec. — Ljubljanski fantje na južnem bojišču pošiljamo najiskrenejše pozdrave prijateljem in znancom in želimo ob enem vesele božične praznike! Narednik Alf. Kovac, četovodji V. Heine, E. Eiletz, A. Pavšek, desetniki P. Pavšek, F. Tomec, K. Pirc, Zlin-dra, poddesetnik Emil Mali, infanteristi: J. Prunk, J. Vrhovec, A. Andrejeh, A. We-

ber, Bitenc, Kern, B. Klopčič, J. Prebil, R. Habič, J. Kramar, J. Gradišar, Erjavec. — Vesele božične praznike in srečno novo leto žele vsem prijateljem in znancom slovenski fantje 7. top. polka: Melhior Groselj iz Litije, Anton Brsan iz Kostanjevice, Anton Lenart, St. Jernej, Fr. Lenič, Krško, Blaž Prebil, Škale p. Velenju, Tomaž Kejžar, Škofja Loka, Jožef Bremic iz Sela pri Volčah.

Uspeh naših čet pri Bovcu.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 16. decembra. Uradno se poroča:

Na tirolski in na bojni črti ob Soči osamljeni boji s topovi. V bovški kotlini so se polastile naše čete z nenadnim napadom neke sovražne predpostojanke.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Italijansko uradno poročilo.

Dunaj. (Kor. ur.) Vojni tiskovni stan:

14. decembra. Sovražnik je ob-streljeval včeraj dalje s topovi naše postojanke. Odgovarjali smo uspešno. Sicer nič novega.

Iz obstreljevanja Gorice.

7. decembra. Minola noč je bila zelo živahna; mnogoštevilne laške granate so letele v mesto. Ob svitanju mežavega deževnega vremena, je streljanje polagoma pojenjalo. Proti 10. uri, ko je nastopil razmeren mir, sem zapustil svoje podzemeljsko zatočišče in se odpravil po mestu. Ni mi bilo treba več daleč iti, ko sem zadel na prve nove razvaline; bili so to ostanki razbitega kamenitega balkona hiše na vogalu med ulico Bertolini in Korzom (Casa Salvaterra); tudi drugače sem našel zgradbo močno poškodovano. Nasproti ležeča, na Korzu se nahajajoča lepa, vili podobna hiša admirala barona Spauna in sosedne zgradbe so kazale jasne sledove obstreljevanja. Zelo žalosten je bil pogled na Veliki trg, ki je bil že itak od preje močno poškodovan. Ondi sem našel dve k nadškofijski kapeli prizidanimi hiši skoraj popolnoma porušeni in nasproti ležečo dvanadstropno hišo (Casa Nordis) težko poškodovano. Tudi več sosednih poslopij je bilo prizadetih. Zastavljalnico v Gosposki ulici so granate znova močno poškodovale. Vračal sem se preko trga Antonio Rotta, kjer je nedavno orjaška granata ubila 10 oseb, dvakrat toliko pa ranila. Tu se nudi strašen pogled; dve hiši sta popolnoma porušeni, več poslopij in remiza mestne požarne brambe napol demolirana, krasna stavba komerčne banke in velika lepa bančna dvorana strašno zdelani. Preko zidnih razvalin in sipin sem končno došel na srednji Korzo, kjer ni več žive duše, ki so mu pa topot granate prizanesle, in od tod skozi mestni park na trg della Ginastica. Tudi tam leži močno stavba popolnoma v razvalinah. Ulice Alvarez, Petrarca in Dante so le malo trpele, zato je bila pa Pjacula tem huje prizadeta; tamošnja cerkev je od dima začrnela razvalina in mnogo hiš je popolnoma ali deloma porušeni. Kako je v notranjosti in na dvoriščih mnogih navidezno nepoškodovanih zgradb, nisem mogel doznati, ker je večina hišnih vrat zaklenjena. Ker so uporabljali Italijani doslej večinoma plosko leteče izstrelke, je bilo veliko streh poškodovanih, posamezne stavbe deloma razkrite. Posledica je, da vhaja v notranje še nepoškodovane prostore dež in jih uničuje. Krasno poslopje avstroogrške banke služi kot zgled. Več laških ploskovnih izstrelkov je mestoma porušilo streho; deževnica prihaja sedaj neprestano na več mestih v lepo stopnišče in druge bančne prostore. Ker sedaj ni dobiti delavskih moči, se škodi ne more napraviti konca.

8. decembra. Danes je bil zopet mračen decemberski dan z meglo in dežjem; noben solnčni žarek ni prodril temne sople. Noč je prešla razmeroma mirno in tudi dan ni prinesel nobenega važnega dogodka. Ta mir je vzbujal pozornost in dal povod različnim ugibanjem. Splošno se je menilo, da namerava zavratni sovražnik kako novo akcijo proti gorškemu predmostju in proti mestu samemu.

9. decembra. Včerajšnje slutnje so bile utemeljene. Malo pred nočjo se je oglasilo od severozapada sem živahno grmenje topov, in kmalu je bil izključen vsak dvom, da je v teku nov nočni napad proti našim postojankam pri Oslavju. Topniški ogenj je postajal vedno ljutejši in kmalu je bil po-

doben strašnemu gromenju. Goričani so na tako peklenko godbo že navajeni, kljub temu pa minulo noč najbrže nihče ni mislil na počitek, vsaj dokler ni ponehalo treskanje v mesto padajočih granat. Še-le po polnoči je utihnil daljni bojni šum in ponehalo obstreljevanje mesta. Boj pri Oslavju, kjer je bil doživel sovražnik že prejšnjo noč težak poraz, je bil zopet izredno ljut. S ponovnimi besnimi napadi so poizkušali Lah prodreti naše tamošnje postojanke. Infanterijski, strojnopuškini in topniški ogenj je strahovito pustošil v njihovih kolonah; ročne granate, mine, ognjemeti, kakor tudi kopita in bajoneti so opravili ostalo delo. Decimirani in nesposobni za nadaljni odpor so Lah zapustili z njihovimi mrličji posejano bojišče. Tudi pri Sv. Martinu in na Sv. Mihaelu so bili sovražni napadali poizkusi krvavo odbiti. Pri Doleh nad Tolminom so naše čete v jurišu pridobile kos sovražne fronte. Cadorna je tako zopet ob vse svoje nade.

Obstreljevanje goriške rezervne bolnišnice.

Dunaj. (Kor. ur.) Vojni tiskovni stan:

Po obstreljevanju rezervne bolnišnice 25. in 26. septembra, ki se je nahajala v središču Gorice, se je bolnišnica premestila v seminar, ki leži vzhodno od mesta in ki se daleč vidi z močnega griča. Da se označi nova uporaba seminarja, se je razobesilo več velikanskih genfskih zastav. S prostim očesom se sopolje jasno razloči v italijanskih postojankah na gori Sabotin kakor tudi iz prostora severozahodno od Sv. Mihaela. Brez dvoma se je lahko z daljnogledom med ljutimi boji od 18. oktobra dalje doznalo, da je postal seminar bolnišnica in so se morali razločiti tudi transporti ranjencev. Do 13. decembra je poslopje zadelo nekaj granat; splošno se je sodilo, da slučajno. Izgub, en mrtvec in nekaj ranjencev, nismo zato niti omenili. Sovražne topničarske krogle so prišle 13. decembra po 11. uri dopoldne padati v okolico bolnišnice. Padale so vedno bližje poslopju. Ob 11. uri 30 minut dopoldne je padla prva 15 centimeterska granata v operacijski prostor, kjer je ubila enega sanitetnega podčastnika in enega sanitetnega vojaka, težko ranila dva vojaka in popolnoma razrušila dvorano. Kmalu nato je bil trikrat zadet stolp poslopja (z rezervarjem za vodo), po enkrat je bila zadeta kuhinja, prostor častnikov in neka dvorana bolnikov. Voditelj bolnišnice je prišel takoj s prenašanjem ranjencev v pritlične prostore; ko je ponehalo streljanje, je prišel odpošiljati ranjence. Italijani so pa pričeli streljati tudi na transport. Srečnemu slučaju se moramo zahvaliti, ker ni zahteval ta hinavski, najnižkotnejši brutalnost presegač presenetljiv napad na zavod, v katerem so se nahajali radi bližine od bojne črte le še za transport nesposobni ranjenci, torej invalidi, več žrtev. Vse osebe, ki se je v zadnjih mesecih naučilo, da loči merjeni ogenj od krogel, ki slučajno zadenejo, je soglasno protokolarčno izpovedalo, da se zavod ni obstreljeval slučajno, marveč namenoma, po načrtu. Končno se še približe, da se v bližini bolnišnice niso nahajale ne baterije, ne skladišča ali vojaška bivališča, ki bi morebiti mogla opravičiti obstreljevanja.

Naš napad pri Bovcu.

Dunaj. (Kor. ur.) Vojni tiskovni stan: Avstro-ogrski oddelki so napadli 15. decembra v bovški kotlini italijansko postojanko zahodno od Ravnilaza. Italijani so izgubili 50 mrtvih, veliko ranjencev in 9 ujetnikov, medtem ko so se vrnili naši oddelki, ne da bi bili izgubili tudi enega moža.

Seja laškega senata.

Rim, 16. decembra. (Kor. ur.) Senat je imel danes formalno sejo. Prišla je le polovica članov. Na sporedu bodoče seje je razprava o začasnem proračunu. Senator Barzelotti, ki je še majnika odkrito nastopal proti vojski, je pustil črtati svoje ime na govorniški listi.

Miedwicz-Sarny bombe. Akcija je uspela. Pri Klevanu je nastal požar. Vsa letala so se vrnila kljub ljutemu obstreljevanju nepoškodovana.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 16. decembra. Veliki olavni stan:

Vojna skupina generalfeld-maršala pl. Hindenburga. S protinapadom smo vrgli ruske od-

delke, ki so vdrlí severno od jezera Drisviaty v naše postojanke. V pokrajini pri Berezini se je izjalovil napad sovražnika v ognju naše pehote.

Vojna skupina generalfeld-maršala princa Leopolda Bavarskega.

Položaj je neizpremenjen. Ponoči manjši spopadi patrulj.

Vojna skupina generala pl. Linsingena.

Pri Berestianju se je izjalovil sovražni napad. Neko rusko letalo se je moralo vzhodno od Lucka v ozemlju avstrijskih čet spustiti na tla.

Vrhovno vojno vodstvo.

IZMIŠLJENA POROČILA O IZPRAZNITVI LVOVA.

Dunaj, 16. decembra. (Kor. ur.) Vojni tiskovni stan:

Angleško časopisje poroča iz Kijeva, da se Lvov hitro izpraznjuje. Kijevsko poročilo iznova dokazuje, kako drzno da laže ententino časopisje. Saj mora biti tudi inozemstvu znano, da ni najmanjšega povičja za izpraznitev Lvova. Iz naših uradnih poročil je znano, da je naša bojna črta ob Stripi in v Volinji neizpremenjena in da ni na nobeni točki ogrožena. Niti ruska vojna poročila se ne drznejo širiti bajk o kakem ruskem prodiranju, marveč so kvečjemu neresnično trdili, da smo podvzemali napade, ki so jih odbili, a tudi te laži smo pravkar včeraj zavrnili. Pred kratkim se je tudi uradno poročalo, da se sme svoječasno pobeglo prebivalstvo vrniti v okraje, ki leže daleč vzhodno od Lvova.

TUDI NA DANSKO NE DOHAJAJO BRZOJAVKE IZ RUSIJE.

Kodan. (Kor. ur.) »Politiken« izjava: Poročali smo že, da ne dohajajo na švedsko zadnje čase brzjovke iz Rusije. To velja tudi za Dansko. Glavni brzjovni urad nas obvešča: Zadnje dni iz Rusije ne odpravljajo zasebnih brzjovk, izvzemši službenih. O vzroku se nam ni poročalo. Danske brzjovne postaje sprejemajo brzjovke v Rusijo a brez jamstva.

»PRAVI RUSKI LJUDJE«.

Petrograd, 15. decembra. »Rječ« poroča: Na svojem zborovanju so »pravi ruski ljudje« zahtevali, da se popolnoma razlasti Nemce, verskim razkolnikom zaseže premoženje, uradniška mesta zasede samo s pravimi ruskimi ljudmi, vsem nemško-židovskim bankam odvzame kredit, monopolizira vse zavarovalne družbe, ker so vse v nemških rokah, zbiranje gradiva proti vsem osebam z nemškim imenom. S carjevim ukazom naj se tudi odloži vse zadeve, katere ne stoji v neposredni zvezi z vojno. — Zborovanje zahteva tudi odločnih odredb proti liberalnemu bloku, ker krši ruske temeljne zakone in hoče zmanjšati absolutno moč carja. Zahteva verske strpnosti proti drugovercem pomenja nedopustno pospeševanje verskih sekt. Dovoljene olajšave Judom naravnost ogrožajo ruski obstoj, kajti židje zdaj očito pospešujejo v vojni Nemčijo. Če naj preneha boj proti Ukrajincem, kar zahteva liberalni blok, tedaj to pomenja nevarnost, da gre Rusija v kose. Z veseljem pozdravlja kongres odgoditev dume in poudarja, da zemstva in stanovi očitno hočejo dobiti državno oblast v svoje roke.

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 16. decembra. (Kor. ur.) Wolff poroča iz velikega glavnega stana:

Živahni topničarski boji in marljivo delovanje letalcev v večjem delu bojne črte. Francozi so ponoči napadli pri Vailly dve mali postojanki na južnem bregu Aisne. Poročnik Immelman je včeraj nad Valenciennes v zračnem boju prisilil sedmo sovražno letalo, angleško enokrilnico, da se je spustilo na tla. Predvčerajšnji napadalni napad na Mühlheim je veljal po francoskih opisih tamošnjim kolodvorskim napravam. V njih bližini pa ni padla nobena vrženih bomb. V mestu je pa bil ubit nek meščan, drugi je bil ranjen. Čista vojaška škoda se omejuje na uničenje nekaterih šip lazareta.

Vrhovno vojno vodstvo.

Francozom se tudi na njih domačem bojišču godi slabo.

Genf. (K. u.) Vojaški kritik »Tempsa« priznava, da se je položaj zadnje dni zasul neugodno za Francoze. S presenetljivimi napadi so zavzeli Nemci celo vrsto pasov francoskih jarkov. Le deloma se je posrečilo zopet pridobiti jarke.

Enoroki Goureaux vrhovni poveljnik v Champagni.

Rotterdam. Iz Pariza se brzjovlja: Generalu Goureaux se je poverilo, ko je ozdravil, vrhovno poveljstvo nad armado v Champagni. Poleti je bil na Dardanelah ranjen, ko je nadzoroval francoske čete in je takrat izgubil desno roko.

Clemenceau napada Joffreja.

Genf. V »L'Homme Enchaîné« izjava Clemenceau: Vlada ni v stanju, da izpre-

meni položaj Franciji na korist. Deželo varajo z navideznimi izpremembami, kar dokazuje zadnje Joffrejevo imenovanje. Potlačiti hočejo tudi pravico kritike. Francoski vojaki so najboljši na svetu. Če sivi kot voditelji niso sposobni, naj jih nadomeste mladi, delavni možje.

Briand gre v Rim.

Ženeva, 16. decembra. Ministriški predsednik Briand bo v kratkem odpotoval v Rim. V Parizu si obetajo od njegovega potovanja veliko reči.

French poveljuječi maršal.

London. (K. u.) Vojni urad javlja: Sir Douglas Haig je imenovan za naslednika maršala Frencha, poveljnika v Franciji in na Flanderskem. French je odstopil kot poveljnik te fronte na lastno prošnjo in so ga imenovali nato za poveljujočega vojnega maršala čet združenih kraljevin. Vojni urad dalje javlja: Od začetka vojske je poveljeval maršal French 16 mesecev v neprekinjeni naporni delavnosti našim armadam v Franciji in na Flanderskem z največjo spretnostjo. Na lastno željo je odstopil. Vlada ga je naprosila, naj sprejme mesto najvišjega poveljujočega maršala čet združenih kraljevin, da mu tako izrazi priznanje za njegovih odličnih zaslugah in zahvalo. French je mesto prevzel. Kralj mu je podelil dostojanstvo viscounta.

Spor za podaljšanje mandatne dobe v angleški poslaniški zbornici.

London. (Kor. ur.) V razpravi o zakonskem načrtu glede na podaljšanje postavodajalne dobe angleške poslaniške zbornice je predlagal liberallec Cowan, naj se predlog odkloni. Unionist Amery je podpiral predlog in izjavil, nove volitve bi škodovala, a boljše je, da odloči narod, kakšno vlado da hoče. Drugi liberalni poslanci so nastopili za sprejem predloge. Unionist Chaplin je naglašal, da bi unionisti stranki škodovala predlagana pluralna volilna pravica. Minister Bonar se je opravičeval, zakaj zastopa kot voditelj unionistov predlogo, ki je plod po njem predlaganega kompromisa. Unionistični ministri so vedeli, ko so vstopili v vlado, da morajo dobiti vedno večjo nepriljubljenost vlade. Ne ostane več član vlade, če izgubi zaupanje stranke. Unionist Duke je izjavil, da so pač unionisti nezadovoljni s pluralno volilno pravico, a ne žele, da odstopi Bonar Law. Končno so sprejeli zakonski načrt v drugem branju.

Ali — ali.

Hamburg. »N. Hamb. Ztg.« poroča zanesljivo iz Londona: Angleška vlada je izjavila, da ne prispeva več z denarjem Belgiji, Srbiji in Črnigori, če ne podpišejo londonskega dogovora, da ne sklenejo posebnega miru. Angleški poslani so 13. t. m. trem navedenim državam izročile tozadevne note.

Cilj entente.

London, 16. decembra. (Kor. ur.) V spodnji zbornici je dejal državni podtajnik lord Robert Cecil: Neposredni cilj zaveznikov je, da uredi vojaški položaj v Solunu in da preprečijo, da bi Bolgarija in osrednji velesili dosegli posredno ali neposredno nadzorstvo nad Solunom. Cecil je dejal dalje: Mislimo, da ta cilj odgovarja tudi željam Grške. Pogajanja se pridno nadaljujejo in angleška vlada upa, da bo kmalu dosegla zadovoljiv uspeh. V tem trenutku še ni mogoče kaj več reči.

Turčija v vojski.

Turško uradno poročilo.

Carigrad. (Kor. urad.) Turški glavni stan 15. decembra:

Iraška bojna črta.

Z naskokom smo vzeli 13. decembra del hiš Kut-el-Amara na desnem bregu reke Tigris. Med dvema monitorjema, ki sta nameravala bežati proti vzhodu, je naše topništvo enega potopilo, drugi se je vrnil v svojo prejšnjo postojanko.

S kavaške fronte se nič ne poroča.

Dardanelska bojna črta.

Krajno streljanje vseh vrst, predvsem so metali bombe in torpede. Naša artiljerija je prisilila sovražne ladje, ki so iskale varstva v pristanišču Kemikli, da so morale pobegniti.

Ariburnu: Dve mini, ki smo jih razstrelili na desnem krilu, so uničile dve sovražni protimini. Neka sovražna križarka je brezuspešno obstreljevala naše postojanke in se je nato umaknila.

Sedilbahar: Naša artiljerija je prisilila neko torpedovko, ki se je približala, da obstreljuje naše levo krilo, da se je morala odstraniti in je prisilila nekaj baterij, da so morale utihniti.

Carigrad, 16. decembra. (Kor. urad.) Glavni stan poroča:

Iraška fronta.

Od časa do časa artiljerijski in pehotni boj pri Kut-el-Amara. Naše čete so našle blizu utrjenega prostora, kateremu so se približale, sovražne mine, katere so uničile. Naše čete so tam dne 14. t. m. zaplenile štiri s stavbnim lesom naložene ladje.

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 16. decembra. (K. u.) Uradno se razglša:

Armada nadvojvode Jožefa Ferdinanda je odbila pri potoku Kormin ruski napad. Južnozahodno od Olike smo prisilili nekega sovražnega letalca, da se je moral spustiti na tla, nakar smo ga ujeli. Neko naše brodovje letal je metalo na železniški postaji Antonovka in Klevan ob železnici

Kavkaška fronta.

Nič važnega.

Dardanelska fronta.

Boj, posebno z metanjem min, je razmeroma popustil. Samo pri Sedilbahru je vrgel sovražnik proti našemu središču okoli 3000 bomb, ne da bi dosegel kaj posebnega uspeha. V noči na 15. t. m. je naša artiljerija poglala v beg dva sovražna prevozna parnika, ki sta hotela pri Ariburnu izkrcati. Sovražno križarico, ki je otvorila ogenj proti našemu desnemu krilu pri Sedilbahru, je naša artiljerija zadela, nakar se je umaknila na visoko morje. Naša artiljerija je včeraj sestrelila neko sovražno letalo.

Gallipoli — kraj groze.

Rotterdam. Amer. poročevalec Shepherd izjavi v »Daily Telegraphu«: Turki se vojskujejo dostojno, kar priznavajo angleški častniki in vojaki. Neki irski stotnik je pripovedoval: Turki se vedno dostojno vojskujejo. Nikdar ne odrečejo premirja, da se pokopljejo mrličji. Vojska s Turki je trda, a civilizirana. Nekega dne, tako pripoveduje nek drugi častnik, so postavili pomotoma neko baterijo približno nekega lazareta. Takoj so nas Turki s heliografom obvestili, da bi morali obstrlejevati okolico, če se baterija ne odstrani. Samoposebi umljivo smo signalizirali nazaj, da se baterija odstrani. Kljub temu je Gallipoli ognjišče groze, ozka skala; stranka, ki prva odneha, bo pogrnjena v morje. Nobena stranka ne more umakniti čet, ker bi sicer nadvladala druga stranka. Gallipoli je najstrašnejše in najkrvavejše bojišče, ki je poznata zgodovina. Kadar bodo znana vsa dejstva, bodo nazivale zgodovinske knjige Gallipoli mesto groze.

Poročila v angleški zbornici o bojih s Turki.

London. (Kor. ur.) Reuter: Poslaniška zbornica: Indijski državni tajnik Chamberlain je prečital brzojavko generala Townshanda, ki poroča, da so 12. t. m. na severni fronti ljuto streljali s puškami, a da Turki v tem odseku niso poizkušali prodirati. Odbiti so bili ljuti napadi na neko vas ob desnem bregu reke. Dne 13. decembra je bilo vse mirno. Ojačenja, ki vedno dohajajo, pošiljajo takoj ob reki gori. Asquith je izjavil, da nameravajo izpremembe v poveljstvih, ki se bodo takoj naznanili in ki niso v nikaki zvezi z Joffrejevim imenovanjem za višjega poveljnika.

Perzi odpadajo od Anglije.

Carigrad. Angleški poraz ob reki Tigris je povzročil, da so se dvignili proti Angležem tudi rodovi, ki so dozdaj omahovali. Tudi v južni Perziji so se rodovi dvignili proti rodu Hezal, ki služi Angležem.

Razna poročila.**Nota Združenih držav Franciji.**

Berlin. (Kor. urad.) Wolff poroča iz New Yorka: Ameriška nota, ki ugovarja proti nastopu francoske vojne ladje »Descartes« proti ameriškim ladjam, zahteva, naj takoj izpuste 6 Nemcev in Avstrijcev, ki so jih odvedli s krovov parnikov »Comamo«, »San Juan« in »Carolina«.

Bavarski poljedelci in gospodarsko zblizanje z Avstrijo.

Monakovo, 15. decembra. (K. u.) Na glavnem zborovanju bavarskega poljedelškega sveta se je sprejela resolucija za gospodarsko zblizanje z Avstrijo. Zborovanje zahteva od bavarske vlade, da pri pogajanjih varuje gospodarski položaj Bavarske. Če se zniža ali celo odpravi sedanja carina na živino, žito, hmelj, les, vino, vinsko drozgo in grozdje, bi bili bavarski poljedelci zelo občutno udarjeni.

La Panne, bivališče belgijske kraljeve dvojice.

O tem piše »Tribuna«: La Panne je dražestno mesto. Vse je tu novo, čisto, odlično, veselo in majhno. Hoteli, trgovine s svojim skrbno izbranim blagom, nekoliko dam v moderni obleki, morje, ki se vidi iz vseh ulic, — človek bi mislil, da se nahaja v »drugi sezoni« kakega morskega kopališča. La Panne je tudi res bilo zelo obiskovano belgijsko kopališče. A v vojni je izgubilo svoj svetovni značaj in postalo prestolnica kraljeve dvojice; z drugimi besedami: to je kakor iz zemlje vzrastlo mesto, ki je vedno v gibanju, skozi katero vedno korakajo čete. Pred desetimi leti je bilo to mestece še-le v stadiju postajanja: bila je to kopičica čednih hiš, neznatno sejmsko mestece, ribiško gnezdo.

Tedaj je nekdo prišel na to, da je podnebje tod jako milo in sedaj so začele na vseh voglih in koncih rasti iz tal vile s šiljastimi pročelji in nadvse čudnimi terasami. La Panne se je pretvorila v priljubljeno in živahno letovišče. To malo mesto nudi jako čudno sliko. Če gledaš nanj s kake višine, tedaj spominja s svojimi hišicami, ki so kakor lesene igračke, na božično izložbo kakega bazarja. In sredi te norim-

berške sklopnice z igračkami stoji cerkev, čisto flamska cerkev, nova novcata, z ravnim in šiljastim zvonikom. V to cerkev prihajata vsako jutro kralj in kraljica, da molita. Cerkev v La Panne je znotraj čisto bela, brez okrasov. Sv. maše se čitajo od jutranje zore do opoldne. Trije duhovniki opravljajo sv. daritev istočasno. Duhovniki so vsi vojni kurati belgijske vojske, pod cerkvenim oblačilom nosijo uniformo, strežejo jim vojaki.

Med verniki, ki rano zjutraj hodijo v cerkev, so vojaki in eden izmed teh je kralj Albert, ki prihaja s svojim pobočnikom, oba v khaki-uniformi. Kralj gre med dvema vrstama klečalnikov prav do glavnega oltarja. Njegova visoka postava presega ostale vernike, kakor kak trdnjavski stolp vrsto nizkih hiš. Samo polglasno molitev mašujočih duhovnikov prekine tu in tam tišino v cerkvi. Oglašje se zvonci; vsi pokleknejo; tudi kralj poklekne in pobožno skloni glavo...

La Panne je neprestano pod sovražnim ognjem. Toda nemške bombe respektirajo La Panne. Dvakrat so že vršile letale nad njo, a padle so vedno v veliki oddaljenosti od mesta. To je bilo tedaj, ko so Nemci streljali na Dünkirchen in Berghen. Od tedaj živi La Panne v nekem gotovem strahu, toda ljudje trdijo, da kraljica s svojimi molitvami varuje mesto nesreče.

Ob mrlivem prijatelju.

Vsled hudega ognja umaknil sem se tudi jaz za neki parobek in vrgel na trebuh. Bila je vražja godba. Zračni pritisk eksplozivnih granat me je vzdigoval od tal — toda sovražnik je moral odjenjati.

Prišlo je povelje nazaj in to proti — noči — torej v temi.

Grem mimo nemih trupel — videl odtrgane roke, tam zopet pol glave — naših junakov. Že hočem ven iz smrtnega polja. O jo! Med dvema trupli zagledam mi dobro znani telefonski aparat (v rumenem zabojčku). Huda slutnja me je obšla. Poklekнем in obrnem prvo truplo — neznan obraz — pogledam drugo po strani ležeče. Moj Bog, kri mi zastane po žilah. Bil si Ti. Mesečina Ti je obevala blede obraz. — Ganljiv prizor. Poiščem brzo obvezila in rano. Kos sovražne granate Ti je vsekal v prsi veliko odprtino. Izkrvavelo je Tvoje, ženo in rodno grudo ljubeče srce. Ni bilo potreba več pomoči. Oddaljil sem se, dočim mi je srce žalosti pokalo. Nisem zamogel Ti v trenutku pogreba izkazati zadnje časti kot junaku.

Hočem Te pa maščevati, v to naj mi Bog pomaga. Spomin nate pa me spremlja pred vsako bitko. Tvoj duh živi nad zvezdami, v svetni zgodovini pa ostaneš kot junak svetovne borbe.

Tvoji rodbini sem pisal le žalostno vest, da si težko ranjen in ujet. Nisem bil v stanju poročati žalostno resnico ženi in otrokom, ki si jih tako ljubil in oni Tebe. — Jaz torej naj bi bil prvi smrtni sel — ne. — Čez kakih štirinajst dni pa sem s tresočo roko podpisal kot svedok Tvoje smrti v bataljonski pisarni listino za Tvojo pristojno politično oblast. Zdelo se mi je kot bi bil podpisal svojo smrtno obsodbo — konec tragedije!

Cesarska slavnost na bojišču.

Kadet J. M. piše: Prav slovesno smo praznovali 67 letnico vladanja našega presvetlega cesarja. Že včeraj (1. decembra) se je obleklo naše selo v praznično oblačilo; vojaki so okrasili svoje barake s smrekovimi venci in postavili majhne slavo-loke s primernimi napismi. Danes je počivalo vse delo. Ob 11. je bila sv. maša, katere se je udeležilo mnogo vojakov. Veličastno je igrala naša godba. Daleč od sveta, a blizu sovražnika, med visokimi gorami smo praznovali ta pomenljivi dan. V srcih smo vsi obnovili prisego zvestobe do presvetlega cesarja in domovine.

Srečanje z laškimi letalom.

Mlad stotnik nas je povedel na grič z lepim razgledom. Zdaleč je odmevalo gromenje topov, vobče pa se nam je zdelo, da smo daleč od bojne črte. Stotnik nam je hotel imenovati oddaljene vrhove, a se je zagledal v daljavo in rekel: »Letalec — avstrijski!«

Kakor smo se prepričali pozneje, je po različnem stroju letal laške prav lahko razločiti od naših. Predvsem so mnogo večja, a zadnji del njihov se na videz ne drži sprednjega.

Komaj se je pokazal letalec proti laški plati, smo zapazili majhnih belih oblakov, ki so izginili brž.

»Tam mora biti Italijan!« je rekel stotnik, in res se je skoro potem pokazal laški letalec, krog njega polno oblakov. Videti je bilo, da so ga naši obstreljevali hudo, a blizal se je neprestano. Kmalu so se razločile barve in ropot motorja. Tedaj je de-

jal nekdo: »Naš se vrača!« In res smo ugledali takoj potem naše letalo, ki je letelo naravnost proti sovražnemu. Čulo se je regljanje strelnega stroja iz višine; kdo je streljal, nismo razločili. Videli pa smo, da je Italijan zavil proti severu in zletel višje, naš se je zakadil za njim.

Mi vsi smo bili veseli, zdelo se nam je, kakor bi bili mi priborili zmago. Stotnik nam je jel pojasnjevati okolico. Zdajci smo začuli zopet brnenje in ko smo pogledali kvišku, smo videli Italijana med šrapnelnimi oblaki vozečega naravnost proti nam.

»Gospodje,« je dejal stotnik, »Lah je nemara zapazil našo skupino in nam hoče poslati bombo. Krijta tu ni. Le čisto mirni obstojmo tu, tako nas vidi najmanj.«

Ostali smo na mestu kot ukovani in ga pričakovali. Vedno glasneje je prihajalo godrnjanje, baš je bilo nad nami. Cenil sem višino na 1800 metrov.

Hipoma se je zablisnilo.

»Sedaj pride bonbon!« je rekel stotnik, zažvižgalo je, žvižgalo vedno glasneje, zdajci počilo močno — okrog 100 korakov od nas se je dvignil črn steber dima in zemlje. Nato zopet žvižganje, mnogo slabotnejše, potem iznova črn steber — a že najmanj dva kilometra daleč od nas.

Radovednosti nismo mogli zadrževati več in stekli smo na kraj eksplozije. Našli smo poldrugi meter globoko jamo in okoli nje otrok, ki so iskali drobec. Eden mi je dal vroč kosce litega železa. Stotnik je po njegovi obliki določil težo bombi; bila je 25kilogramska, take Italijani radi mečejo na stavbe, pa tudi na krdeli in tren.

Vsak dan, če je vreme količkaj ugodno, prihajajo za našo fronto, da bi ogledali gibanje krdel ali napadali vojaške stvari. Teh niso poškodovali dosti, pač pa pobili več kmetijskih ljudi iz okolice. Žena s štirimi otroci, ki se je bila skrila v klet, je bila ubita, ker je bomba prevrtila slabotno hišico. Sicer imajo ljudje tu čudno vero. Ako čujejo bombo in so blizu vode, skočijo brž vanjo, menec, da se bomba ne razpoči v vodi. Sicer imajo slučajno prav, ker res v vodo ni padla še nobena.

Prepirali smo se, ko je izginil letalec, ali so bombe veljale nam, ali trenu, ki je slučajno vozil po nekaj sto korakov oddaljeni cesti. Naposled smo bili mnenja, da najbrž trenu. A skoro smo se menili drugače. Letalo se je vrnilo in zopet naravnost proti nam, vedno v krogu šrapnelskih oblakov. Dva-, trikrat nas je obkrožil ravno nad glavami, zablisnilo se je v višini in zažvižgalo po zraku. Mirno in udani sma čakali, kaj bo. Zopet smo videli steber zemlje in dima, čisto blizu, komaj osemdeset korakov proč. Ko smo tekli na mesto, so nam prišli naproti jokajoči otroci, goneči pred seboj zbegano kravico. Razpočila se je bila prav tik ob njimi. Ranila k sreči ni nikogar, a zbegala jih je do-dobra.

Topot je bomba gotovo veljala nam, zakaj daleč naokoli na cesti ni bilo žive duše. Ko je letel preko nas nazaj, nam ni privoščil nobene bombe več, česar seveda ni bilo žal nikomur, ker priznati moram, da se vsaj meni ni zdelo kar nič prijazno, ko sem čul nad seboj bombino žvižganje. Se svoj živ dan se nisem nikoli prej tako popolnoma zavedal onemoglosti, kot v onem hipu.

Dnevne novice.

Pomoč ubogim beguncem iz Primorske je nujno potrebna. Vsak dan dobimo pretresljiva pisma beguncem. Lepo prosimo vsa usmiljena slovenska srca, da se še pred prazniki spomnijo naših rojakov, ki trpe za domovino. Naj bi se v vsaki župniji dobil kdo, ki bi za ta plemeniti namen pobiral od hiše do hiše. Darovi naj se pošiljajo naravnost: Posredovalnici za goriške begunce v Ljubljani.

+ **Knjige Leonove družbe.** Za leto 1915 prejmejo člani Leonove družbe dve knjigi. 1. Coloma, Malenkosti. Ta sloveči roman španskega jezuita Coloma je prevedel dr. A. Jehart, ki se kot vojni kurat nahaja v srbskem ujetništvu. 2. Slovenski župani v preteklosti. Spisal kanonik dr. Gruđen. Knjigi sta že tiskani in se bosta okoli novega leta razposlali vsem članom, ki so že plačali članarino. Tretja društvena knjiga je morala vsled vojske izostati. Obsegala bi namreč prvi zvezek spisov P. Stanislava Škrabca in bi se bila po pisateljevi želji tiskala v Gorici. Vojska z Italijo je tiskanje preprečila. Sicer je pa tudi brez te knjige letošnji književni dar Leonove družbe skupno s »Časom« za sedanje razmere gotovo izredno velik.

+ **Leonova družba.** V sredo, dne 22. t. m., ob pol šestih zvečer bo seja odbora Leonove družbe. Posebna vabila se ne bodo pošiljala.

+ **Odlikovanja.** Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo so dobili: stotnik 17. pp. Emil Sallaba, stotnik 21. pp. Josip Černič, stotnik 27. pp. Ivan Moll in poročnik 17. pp. Mihael Gnus. — Najvišje pohvalno priznanje sta dobila poročnik 22. pp. Josip Čermelj in nadporočnik 2. bos-

herc, p. Gustav Puš. — Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje sta dobila: rez. narednik brzojavnega polka Pavel Vodopivec in narednik 53. pp. Franc Šuklje. — Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste je dobil praporščak 87. pp. Mirt Anton. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: predmojstra Keinradl Franc in Uloga Ivan in topničarja Riedl Simon in Narat Josip, vsi štirje pri 3. gorskem top. p.; poddesetnik, tit. desetnik 3. sap. bat. Češek Josip; črnovoj. lovec 20. bat. Jakolič Alojzij. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: četovodja Maier Iv., predmojstri Berger Ivan, Polak Matija, Kienler Adolf in Grill Izidor, topničarji Leber Rudolf, Namestnik Franc, Radovan Martin, Trstenjak Ciril, Walzl Herman, Albrecht Martin, Keržič Josip, Černič Josip, Hafner Lovrenc in Hofer Adolf, vseh 15 pri 3. gorskem top. polku.

+ **Družba sv. Mohorja** svoje poverjenike vljudno opozarja, da železnica knjig ne sprejema enako in jih ne prevaža tako hitro kakor živila. Pošta pa sprejema tudi samo omejeno število zavojev.

— **Umrli** je včeraj dne 16. decembra 1915 v bolnici Usmiljenih bratov v Kandiji velečastiti gospod Mihael Bulovec, uršulinski špiritual v pokoju. Pokojnik je bil rojen 28 sept. 1862 v Trstu, kjer je bil njegov oče, ki se je kmalu potem preselil v Radovljico, trgovec. V mašnika je bil posvečen l. 1885. Kot kaplan je služil dober mesec v Predosljih, potem sedem let v Semiču, skoro pet let pri Sv. Petru v Ljubljani, eno leto kot podvodja duhovskega cemenišča v Ljubljani in naposled od dne 1. januarja 1899 kot uršulinski špiritual v Ljubljani. Med govorom ga je pred tremi leti zadela kap na možgane, da mu je spomin zlasti za lastna imena zelo opešal. Ker je bil vaje dela, ga je bolezen zelo mučila in je močno hrepenel, da bi ozdravel in bi bil zopet sposoben za delo, pa mu ni bilo dano. Bil je več let urednik »Krščanskega Detoljuba« in je rad podpiral učečo se mladino. Svetila mu večna luč!

+ **Odlikovanje vojnega ministra.** Cesar je podelil vojnemu ministru fcm. vitezu pl. Krobotinu baronstvo.

— **Na Bohinjski Bistrici** se je blagoslovlivo vojaško pokopališče, ki stoji na hribčku nad vasjo. Pokopanih je doslej sto vojakov raznih narodnosti, med njimi šest Slovencev. Na vsakem grobu je sv. križ, na katerem je zapisano ime pokojnika in dan smrti. Pieteta do umrlih kar najbolj hvalevredna! Tukajšnje prebivalstvo je ravno sedaj izvanredno zdravo, ves čas še ni bilo slučajja kake nalezljive bolezni. — Dne 2. dec. smo obhajali kar najslavesnejše s cerkveno svečanostjo. — Za razne vojskine namene tukajšnje prebivalstvo stori vse kar le more ter se odlikuje s svojo priznano veliko požrtvovalnostjo. Posebno občinski odbor, krajni šolski svet, Marijina družba, tretji red, katoliško izobraževalno društvo, vse te naše organizacije delajo kar le morejo v prid vojske. Šolska mladina pod nadzorstvom gđc. voditeljice Zemljanove pobira po hišah za razne vojskine potrebe, deklice ves čas pri ročnih delih delajo le za vojake. Tako vsi tekmujejo v dejanski ljubezni do domovine.

— **Smrt za domovino.** Pravnik enol. prostovoljec Ivan Koruza nam piše iz ruskega ujetništva: Slavno uredništvo! V ujetništvu sem zvedel, da je med potjo umrl enoletni prostovoljec Mihael Plot, stud. phil. na dunajski univerzi, za plučno rano, ki jo je zadobil od ruske patrulje. Ker ne vem naslova njegove matere, prosim, da bi to objavili v »Slovenca«, da bo mati na ta način zvedela za smrt svojega sina, ki je pokopan daleč na ruskih tleh. — Precej časa sva bila v fronti skupaj. Večkrat sva se pogovarjala o prejšnjih časih in si tako krajšala čas. Bil je knjižničar v »Straži« na Dunaju. Pripovedoval mi je, kako se je trudil s knjižnico, kako je beračil pri članih, da je nabavljal dobrih slovenskih knjig in kako bode knjižnico povečal in spopolnil, ko se vrne. Kako je bil navdušen za katoliške ideje! Poln upov in nad se je moral ločiti od nas in leči v prezgodnji grob. N. v m. p.! — Praporščak Milko Vizjak nam piše: Danes, 10. decembra, ob 10. uri dopoldne je umrl častne smrti na Dobrčboski planoti praporščak učitelj Sr. Vilfan. Bil je zvest in marljiv sin slovenskega naroda. Odlikoval se je bil že večkrat v ljutih bojih pri Sv. Martinu, Sv. Mihaelu in na Grizebrdu, za kar je bil tudi odlikovan s hrabrostno svetinjo. Dragi Srečko, počivaj mirno v slovenski zemlji! — V celovski bolnišnici je umrl domobranec Jožef Zajc, star 32 let, doma iz Višnjegore. — V graški bolnišnici je umrl prostak 17. pp. Jožef Bodjet.

— **Tehnični tečaj pri zrakovnih četah.** Častniki, praporščaki in častniški aspiranti po poklicu, ki so za vojno službo nesposobni, se morejo v slučaju sposobnosti trajno uporabiti v tehnični službi zrakovnih čet, zlasti za prevzemanje in nadzorovanje pri gradbi letal in motorjev. V to svrhu se odprli 1. januarja 1916 v tehničnem oddelku na Dunaju tehničen tečaj. Teoretični in praktični pouk obsega v glavnem: Znanost o letalih in motorjih, nauk o snoveh in trdnosti ter dotič-

ne službene predpise. Doba tečaja: 12 tednov pouka (z vajami in izleti) in 3 tedne praktične izobrazbe (na letališču in v tovarnah). Pogoji za sprejem je dovršitev višjih razredov kake srednje šole. Absolventi tečaja se porabijo v tehnični službi letalskih čet tudi v miru. Posebno sposobni se izvezbajo kasneje tudi v letanju. Prošnje za sprejem v tečaj je poslati pod navedbo dovršenih študij in vzroka nesposobnosti za vojno službo zotom pristojnega nadomestnega kora na: Technische Abteilung der Luftschifferabteilung Wien, X., Arsenal, Obj. IX., in sicer mora prošnja dospeti najkasneje do 27. decembra t. l.

— **Podaljšanje vojnih dajatev na Ogrskem od 50. do 55. leta.** V večerni seji vladne narodne delavske stranke so razpravljali o predlogi, po kateri se razširi starost vojnih dajatev od 50. na 55. leto. Sklenili so, da se predlogi pritrdi.

— **Hrvatski sabor.** Korespondenca Vilhelm poroča: Cesar je ukazal, naj se dovoli dopust vsem vojaškim osebam, ki so člani hrvatsko-slavonskega sabora, da se morejo udeležiti sej, ki se pričnejo 20. t. m.

— **Nemci se zbirajo.** Dunaj 16. dec. V današnji seji krščansko socialne strankarske konference je posl. Gefmann zahteval večjo avtonomijo za dežele, nato pa je poročal o pogajanjih z nemško narodno zvezo. Gre za skupno postopanje Nemcev v vseh narod. vprašanih Tozadevni dogovori so že sklenjeni. Konferenca kršč. socialcev je to s popolnim odobravanjem vzela na znanje.

— **Dr. Kohn določil tri milijone za češko vseučilišče na Moravskem.** »Narodni listy« poročajo, da je pred kratkim umrl olomuški nadškof dr. Kohn v svoji oporoki določil celo svoje premoženje, tri milijone kron, za ustanovitev češkega vseučilišča na Moravskem. Ako pa bi se ta načrt ne dal izvesti, pa se naj ta svota porabi za akademijo znanosti na Moravskem. Dr. Kohnovo premoženje bosta upravljala zastopnika olomuškega kapitlja, en župnik in en kaplan.

— **Iz ljudskošolske službe na štajerskem.** (Imenovane so: prov. učiteljica na šestrazredni ljudski šoli v Dobovi, Marija Gajšek, za definitivno učiteljico istotam; suplentinja na ljudski šoli v St. Martinu pri Slovenjem gradu, Marija Vranjek, za definitivno učiteljico na štirirazrednici v Kapeli; suplentinja na trirazrednici v Prihovi, Antonija Rezabek, za definitivno učiteljico istotam; prov. učiteljica na šestrazrednici pri Sv. Tomažu, Ivana Jagodič, za definitivno učiteljico istotam. Stalni pokoj je dovoljen nadučiteljici na dekliski šoli za okolico v Slovenjem gradu Mariji Cuntara in def. učiteljici na ljudski šoli v Črešnjem Emiliji Pirnat, kateri se je obenem izreklo priznanje deželne šolskega sveta za njeno uspešno službovanje.

— **Sovražna granata je končala življenje na italijanskem bojišču nadopolnem mladeniču Maksu Malu, bratu muz. adj. dr. Jos. Mala in svaku šol. voditelja J. N. Jegliča.** Pokopan je v Rubijah pri Gorici. Lahka mu zemljica!

— **Na Ogrskem je boljše.** Budimpeštanski magistrat je izdal naslednji razglas o znižanju cen za moko, kruh in pecivo: 1. V smislu vladne odredbe se najvišje cene moke za kruho na debelo znižajo od 60 na 52 K za meterski stot, v nadrobni prodaji pa od 66 na 58 vinarjev za kilogram. 2. Najvišja cena za beli kruh se zniža od 66 na 60 vinarjev za kilogram. — Nadalje se poroča iz Budimpešte: Tukajšnje kavarne so sklenile z ozirom na pomanjkanje mleka prodajati čaj po istih cenah kakor kavo za zajtrk in južino.

— **«Cesarski socialisti.»** Korespondenčni urad poroča iz Berna: V večini pariških listov se kaže jasna nezadovoljnost z nemškimi socialnimi demokrati, katere kar naenkrat imenujejo »Nos camarades«. Scheidemanna in Landsberga imenujejo »cesarska socialista«. Liebknechta smatrajo za poraženega. Njegov svarilni glas, ki naj bi pomagal resnici do izraza, je bil s silo zadušen in preslišan.

— **Na soški fronti je padel gostilničar Karol Legwart iz Celja.**

— **Tri smrtne nesreče na železnici.** Na postaji v Poličanah je skočil z vozečega vlaka neki vojak 87. pešpolka in bil povožen. — Na progi Slovenjgradec-Poličane so našli povoženega berača Antona Wohlgemuth. — Na pragerski postaji je povozil vlak črnovojniškega delavca Antona Pušnik iz Maribora.

— **Umrla je gospa Marija Kuster, roj. Potočnik.**

— **Nesreča v gozdu.** 37 letnega delavca Petra Knez iz celjske okolice je v gozdu pri sekanju zadelo padajoče drevo tako nesrečno, da je na podkočbi umrl.

— **Sporod in snov za domoljubne slavnosti.** P. n. društvom na deželi in šolam, ki nameravajo prirediti kako patriotsko slavnost, katere čisti dobiček je namenjen oskrbi ranjenih vojakov ali pa se sicer položi na oltar domoljubja, je pripravljen šolski ravnatelj g. Anton Kosi v Središču postaviti brezplačno primeren spored ter dati na razpolago tudi za te namene potrebno snov. Navedli je samo, v kakem ob-

segu in s kakimi močmi se namerja prirediti slavnost.

— **Za patriotske slavnosti — šolske in društvene — izda podpisane v kratkem primerno spevoigro z naslovom »Za brambo domovine«, delo, ki je zasnovano v muzikalnem oziru po narodnih motivih in je torej tudi v najskromnejših razmerah lahko izvedljivo, ima sledečo vsebino: Uvod, Slovo vojaka, Molitev pred bitvo, V strelnem jarku, Ranjen, Vrnitev, Sprejem v domači hiši. Ker se bo tiskalo spevoigre le toliko izvodov, kolikor se oglasi naročnikov, prosí podpisane tem potom vse tiste, ki reflektujejo na to delo, da se takoj oglase. Cena partituri z deklamacijami vred 1 K 80 v. Anton Kosi, šolski ravnatelj v Središču, Štajersko.**

— **Najvišje cene za petrolej dobimo prihodnji teden.**

— **Na kozah je obolen v Celju nek vojak, v Radgoni je pa na tej bolezní umrl nek 13. t. m. oboleni vojak.**

— **Žalostna smrt.** Te dni so opazili sosedje 78 letnega Atona Mladič iz Žužemberka, da se iz njegove zaprte hiše močno kadi. Ko so odprli hišna in sobna vrata, so videli, da je bilo pohištvo v ognju, Mladič pa je ležal ves ožgan mrtev na postelji. Ogenj so kmalu pogasili. Mladič je najbrže z gorečo pipo v ustih zaspal, nakar je padel iz pipe žareč pepel in vžgal posteljo.

— **Vojaška telovadba v šolah Dalmacije.** Šolska oblast je dogovorno z vojaško odredila, da se v srednjih in v zadnjih dveh razredih ljudskih šol uvede pouk v vojaški telovadbi. Ta pouk je poverjen častnikom. To je že davno uvedeno v Nemčiji, kjer se ljudje že od prvega detinstva odgajajo za vojaško službo.

— **Nagloma je umrl v Mariboru kamnoseški mojster Karol Kocijančič, star 50 let.**

— **C. kr. Franc Jožeta gimnazij v Kranju** je priredil pod vodstvom prof. zbora in sodelovanjem vsega dijaštva dne 19. novembra dobrodelen koncert. Veleblagovodno meščanstvo, uradništvo in zlasti tukajšnje častniško osebje je pripomoglo do lepega materialnega uspeha. Za uspeh prireditve same gre še posebej pohvala prebl. g. gimnazijškemu ravnatelju, ki je prireditel iniciativno vodil in določil. Zahvala pritiče dalje preč. g. dekanu Koblarju, ki je žrtvoval potrebno za prireditev odra in dvorane. Med gg. profesorji se je odlikoval g. prof. Pirnat, prof. Koletič in prof. Rus. Pevski del je oskrbel dr. Pregelj s pomočjo dijakov Štempiharja, Švare i. dr. Koncertne točke, bogato in primerno času izbrane, je dijaštvo izvajalo precizno in dokazalo, da se izobražuje vsesplošno, bodisi v nastopu in prednašanju pesniških umotvorov ali izvajanju instrumentalnih in pevskih točk. Mali Miklavž Pirnat je bil n. pr. klasično dovršen interpret Zupančičevega razgovora, dočim je osebnost osmošolca Petkovska dala Sardenkovi »Soči« potrebni, trpkoradni patos, in je strast stošolca Jemca prevevala Gregorčičovo slavno »Soči«. Violino so igrali dijaki Kern, Krenner, Berlot in Globočnik. Pridne privatistinj (Stirn, Jezeršek, Pirc, Colnar) so dokazale svojo izredno nadarjenost. Slavnostni govornik prof. Pirnat je izzval s svojim govorom »Dijak in vojska« občudovanje svoje govorniške sile celo pri cenj. občinstvu, ki jezika ni umelo. Bil je na višku. Motila je predstava nerednost pri elektriki. Bil je slovesen dan v zgodovini našega zaroda in življenja našega dijaštva. — Dne 2. decembra se je istotam v dvorani »Ljudskega Doma« završila slavnost v proslavo 67letnega vladanja Franca Jožefa. Bila je lepa in vzpodbudna, bogata prireditel, ki se je završila v vznesenem pozivu velebl. g. ravnatelja Fajdiče na dijake, žrtvovati svetlemu vladarju življenje, moči in kri.

— **Mladi junak.** Iz Knina v Dalmaciji se poroča: Semkaj je dospel na dopust z bojišča četovodja Matković, doma iz okolice Splita. Star je 13 do 14 let in pravi, da mu je mati umrla, a oče ga je vzel s seboj na bojišče, kjer je njegov oče tudi padel. Ljudje so se okoli mladega vojaka zbirali in se čudili malemu junaku, a mnogemu je prišla solza v oko, ko ga je videl.

— **Kaznovano odiranje.** Neka sarajevska tvrdka je po svoji prodajalki Reni Papo prodala nekemu kupovalcu iz papirja narejeno vrv kot vrv za obešanje perila, in to za ceno, pri kateri je imela 200 odstotkov dobička. Prodajalka je bila obsojena na 20 dni zaporu oziroma 200 K globe.

— **Kako zboljšaš slab petrolej.** Večkrat se prigodi, da se dobi slab petrolej, ki gori prav slabo. A temu odporoš enostavno na ta način, da vržeš v petrolej nekaj zrn navadne kuhinjske soli.

— **Prepoved klanja telet kmalu preklicana?** List »Union« poroča, da se je poljedelski minister Zenker izjavil, da bo vlada v kratkem preklicala prepoved klanja telet. Minister je agrarnemu poslancu Viškovskiju izjavil, da je prepoved klanja telet dosedaj svoj namen že dosegla in se je izredno mnogo telet obdržalo za plemo.

— **Kako se delajo visoke cene — za svinjsko mast in špeh.** V mestu Csaba na Ogrskem je kupil nek veleposestnik v

lanskem letu 2000 svinj za vsoto 200.000 K. Letos je pa poprodal vseh 2000 teh svinj in skupil zanje nič manj kakor 1.600.000 K. Računa se, da je imel k večjemu 800.000 kron stroškov, je torej imel še vse eno 600.000 K dobička, to je tristo odstotkov. Tako si polnijo žepe veliki trgovci in spekulant.

— **Najvišje cene — za božična drevesa na Dunaju.** Dunajski magistrat je določil najvišje cene za božična drevesa, ker se je bilo bati, da bi utegnili zopet razni brezvestni spekulant pokupiti za nizko ceno mnogo božičnih drevesc, katere bi potem prodajali za neprimerno visoke cene.

— **Sokrivec orožniškega morilca Župeta prijet.** O tem se še poroča: 15. t. m. se je pojavil dolgoiskani Jožef Štrukelj, sokrivec Martina Župeta, ki je umoril orožnika in se nahaja sedaj v preiskovalnem zaporu v Prelesju, okraj Krško. Krog sedme ure zjutraj je prišel k hiši mlinarja Al. Sitarja, kjer je našel njegovo ženo Terezijo pred hlevom. Štrukelj jo je pozdravil in ji ponudil roko, vprašal, če je kaj novega in poizvedoval, če ni morda v bližini orožnika. Med tem pogovorom je stopil iz hiše mlinar Sitar, katerega se je Štrukelj ustrašil in zbežal. Orožništvo, ki je bilo zvedelo za to, je cel dan zasledovalo pobeglega morilca. Proti 4. uri popoldne je prišel Štrukelj k hiši posestnika Matija Zidarja v Kostanjevcu, občina St. Rupert, in prosil njegovo ženo Terezijo za skodelo mleka, ki ga je tudi dobil in izpil. Terezija Zidar je o tem nemudoma obvestila svojega moža, ki je bil na delu izven doma in se je vrnil domov ravno v trenutku, ko je hotel Štrukelj oditi. Štrukelj je pozdravil Zidarja, ki ga je že od preje poznal, in govoril z njim nekaj časa pred hišo. Ko se je pa med pogovorom enkrat ozrl nazaj, ga je zgrabil Zidar za obe roki in ga trdno držal, dočim sta istočasno priskočila iz svojih skrivališč dva lovca, ki sta bila obveščena o Štrukljevem prihodu. Morilca so nato zvezali z vrvmi in ga odgnali proti Krškemu; medpotoma ga je prevzela orožniška patrulja, ki je prišla nasproti. Včeraj je bil Štrukelj izročen deželnemu sodišču.

— **Iz ljudskošolske službe.** Namesto vpoklicanega učitelja Alojzija Novaka pride na prvo mestno deško šolo v Ljubljani poizkusna kandidatinja Gabrijela Sadar kot suplentinja. — Namesto nadučitelja Henrika Paternost, ki je dobil dopust radi bolezni, bo suprirala na ljudski šoli v Senožcah dosedanja provizorična učiteljica v Kalu Angela Sila. — Za proviz. učiteljico v Kalu je imenovana poizkusna kandidatinja Kristina Šturm. — Brezplačno praktiranje je dovoljeno kot poizkusnim kandidatijam: abs. učit. kand. Ani Krapš na prvi deški ljudski šoli v Ljubljani, absol. učit. kand. Angeli Žorž na osemrazredni slovenski dekliski ljudski šoli pri Sv. Jakobu v Ljubljani in abs. učit. kand. Ivani Kraner-Leiler na ljudski šoli v Zg. Logatcu. — Za provizorično učiteljico na Čatežu je imenovana bivša suplentinja Hedvika Schweiger. — Namesto vpoklicanega nadučitelja Jožefa Zupančič bo suprirala na ljudski šoli v Rečni abs. učit. kand. Marija Sušnik.

— **Službe domačega učitelja-vzgojitelja išče ljudskošolski učitelj v mestu ali tudi na deželi.** Prosto stanovanje in hrana prvi pogoji, drugo po dogovoru. Vprašanja na upravnistvo »Slovenca« pod šifro: Učitelj-vzgojitelj. (Znamka za odgovor.)

— **Iz seznamov izgub.** Kadet 7. lov. bat. Beckert Gostav, prideljen 36. pp., ranjen; poročnik Bratina Anton, 4. bos. herc. p., 13. stot., Križevci, ujet; kadet Dellefant Theobald, 7. lov. bat., 1. stot., ranjen; poročnik Goldschmidt Oskar d. Benjamin, 87. pp., 1. nad. stot., Trst, ujet; praporščak Kastelic Lovrenc, 17. pp., Prapreče, mrtev (14. okt. 1915); nadporočnik 7. lov. bat., Mayer Ernest, prideljen 36. pp., ranjen; poročnik Naglič Milko, 27. pp., mrtev (18. avg. 1915); kadet Pongratz Josip, 7. pp., St. Andraž, ranjen; kadet Tonzla Alojzij, 7. lov. bat., 1. stot., ranjen; nadporoč. Tschert Franc, 7. pp., St. Vid, ranjen; kadet asp. 7. lov. bat. Wagner Julij, prideljen 36. pp., ranjen; praporščak Atzler Roland, 26. dom. p., 11. stot., Maribor, ranjen; kadet Sinkovič Adolf, 66. pp., 14. stot., Maribor, ranjen.

Primorske novice.

— **Nadvojvodinja Marija Jožefa pri naših beguncih.** Pred nekaj dnevi je obiskala taborišče za begunce v Wagni pri Lipnici nadvojvodinja Marija Jožefa. Naši begunci so visoko gospo burno pozdravljali. V njeni navzočnosti je nadškof dr. Sedej postavil in posvetil temeljni kamen za novo cerkev v begunskem taboru. Nadvojvodinja si je ogledala taborišče, dve bolnici, dom za otroke, šolo in nove delavnice.

— **Odlikovanje.** S cesarskim pohvalnim priznanjem je bil odlikovan gospod major Josip L o n e c k pri c. in kr. mestnem po veljinstvu v Trstu.

— **Goriški begunci,** ki naznanjajo Družbi sv. Mohorja svoje nove naslove, naj tudi naznanijo župnijo, kjer so se v družbo vpisali.

— **Z Vojšćice.** Hvala Bogu! Še smo tu, dasi je sovražniki prav blizu. Sv. Mihaela in sv. Martina hribi so vedno v najljutejšem napadu in ognju, vendar do nas še do zdaj ni priletela nobena granata, pač pa nam vedno grozijo z bombami. Dan za dnem smo v strahu, da tudi nam porušijo cerkev. Tim bolj je nevarno, ker je cerkev na griču.

— **Kanjena Slovenka tolminka na Dunaju.** V neki rezervni bolnici na Dunaju leži Ana Tuta, doma iz Tolmina, stara 20 let. V domači hiši jo je dne 5. avgusta zadela v levo nogo granata in jo odtrgala nad kolonom.

— **Obsojen obrekovalc.** Tajnik občine kanfanarske, Mato Cossara, je bil 13. t. m. obsojen od deželnega sodišča tržaškega v Opatiji radi zločina goljufije in obrekovanja na šest mesecev težke ječe. Ko je lani izbruhnila vojna s Srbijo, je Cossara provzročil kazensko ovadbo proti Ant. Hvali, učitelju hrvatske šole v Baratu, dolžec ga, da je v svoji šoli imel učne knjige, v katerih je bila slika srbskega kralja Petra. Cossara je potem, zaslišan kot priča, ponovil to svojo obdolžitev in jo potrdil s prisego. Hvala je vsled te obdolžitve moral prestati tri mesece v zaporu, končno se je izkazalo, da je popolnoma nedolžen. Kazensko postopanje proti njemu je bilo ustavljeno, a državno pravdnistvo je proti Matu Cossari vložilo obtožbo radi krive prisige in obrekovanja.

— **Umrl je v celovski bolnišnici pijonir Karel Golja, star 28 let, doma iz toliminske okolice.**

— **Umrl je v Puntu nadučitelj g. Nikola Marachič.**

— **Iz ruskega ujetništva** se je oglasil Iv. Gruden, doma iz Zgonika, ki je bil ujet v Przemyslu. Iz ruskega ujetništva se je oglasil Rado Pregarc iz Trsta.

— **Umrl je v Barkovljah posestnik Jakob Pertot, podomače Luke, star 63 let.**

— **Iščejo ga.** Cesarski komisar v Trstu poziva pisarniškega oficila mestne bolnišnice, Karla Lupetina, ki je suspendiran od službe in se ne ve, kje se nahaja sedaj, naj se 10. januarja l. 1916. prijavi v uradu občinskega predstojništva in se podvrže disciplinarnemu postopanju. Če se ne bo pokoril temu pozivu, izgubi službo.

— **Tržaška plinarna** je radi pomanjkanja premoaga odpovedala naročnikom plin za kuhanje, ogrevanje prostorov (peči), za kopalnice itd. Tudi plinova luč v teh prostorih se odpravi. Plin se bo dobival le še za razsvetljavo v stanovanjskih prostorih. Občinstvo se opominja, naj tudi pri tem štedi s plinom.

Ljubljanske novice.

— **Iz Zabijanje žebijev v »Brambni ščit«** se je vršilo za III. mestno deško ljudsko šolo dne 15. decembra 1915 po končanem popoldanskem pouku. Zabijanja so se udeležili vsi učenci te šole pod vodstvom svojih učiteljev. Vsak učenec je prejel po zabijanju v spomin mali listek z »Brambnim ščitom«.

— **Ij Padel je na goriški fronti** c. kr. profesor na tuk. višji realki g. J. Brückl.

— **Ij Obrtno gibanje meseca novembra v Ljubljani.** Meseca novembra je pri mestnem magistratu kot obrtni oblasti priglasilo svojo obrt 13, odglasil pa 8 strank. Obrt so začeli: 1 trgovino z živili, 1 s prodajo lončenine, 1 pečenje in prodaja kostanja, 1 mizarstvo, 2 s kiselnio in deželnimi pridelki, 1 trgovino z glasovirji, 1 gostilničarsko in krčmarsko obrt, 2 trgovino s sadjem in deželnimi pridelki, 1 trgovsko agenturo, 1 s mrvo, slamo in deželnimi pridelki in 1 stranka trgovino s kurivom. — Odglasil so: 1 žensko krojaštvo, 1 prodajo živil, 1 gostilničarsko in krčmarsko obrt, 1 prodajo živil, slaščic, sodovice, igrač in galanterijskega blaga, 1 klanje drobnice, 1 branjarjo, 1 prodajo sadja ter 1 prodajo sadja, klobas, kruha, slaščic, piva in sodovice v zaprtih steklenicah.

— **Ij Pogreša** se že 14 mesecev 17letni prostovoljec pešec domačega pešpolka številka 17 Ljudevit Sitar. Kdor bi o njem kaj vedel, naj to sporoči njegovemu očetu Mihaelu Sitar, Ljubljana, Florijanska ulica št. 22.

Wilson o nalogah Amerike.

— **London, 14. decembra.** (Kor. ur.) »Times« javljajo iz Washingtona: Na zborovanju trgovcev v Columbiji je predsednik Wilson rekel: »Vse kaže, da bomo po vojni

morali tvoriti oporo finančne in gospodarske moči za cel svet in da bomo v dneh, ko se bo Evropa nanovo zidala in višala, morali mi marsikaj napraviti, kar je prej storila Evropa. Mislim, da bodo po miru misleči možje vseh dežel zahtevali poročstva, da bo mir trajen in da se bo potem sredstva prava postavila nad sredstva sile. Jaz mislim, da bo Amerika, če ohrani ravnotežje in prijateljsko stališče proti celemu svetu, zadobila neko prednost in bo mogla posredovalno vplivati. Ne govorim o posredovanju vlade, ampak mislim na duševno posredovanje.

Današnje posebne predstave v Kino Central

v deželnem gledališču

se vrše na korist božičnici udovam in sirotam naših padlih kranjskih junakov.

Samo danes delo slavnega Björn Björnsona v filmu.

Velecenjeno ljubljansko občinstvo bo gotovo porabilo priliko videti zanimivo delo Björn Björnsona v filmu ter bo združilo to s tem, da z vstopnino prispeva za Božič udovam in sirotam za domovino padlih vojakov.

Dosedaj samostojna gospodinja in kuharica v Ljubljani, išče nove primerne službe.

Vstop po novem letu. — Vprašanja se sprejemajo pod „Sprememba 1916/2698“ na upravništvo Slovenca.

VILA

v najlepšem kraju Ljubljane se zaradi odpotovanja proda. — Naslov v upravn. „Slovenca“ pod št. 2637.

Kot organistinja

se sprejme na neki župniji pošteno, pridno, dekle, ki je organja vsaj toliko zmožno, da more spremljati pesmi iz navadnih cerkvenih pesmaric. Posebno pa jej mora biti pri srcu lepota in snažnost v cerkvi. Več pove uprava lista pod šteč. 2641.

Zimske vojne uniforme Nepremočljive dežne plašče Fine zimske suknje in obleke

izgotovljene in po meri dobavlja v najkrajšem času

JOS. ROJINA, Ljubljana, Franca Jožefa cesta 3.

Kostanjev les

vsake vrste se kupi po visokih cenah. Ozira se le na pismene ponudbe, ki jih je poslati na upravništvo lista pod šifro „Kostanj 2609“.

Redka božična priložnost

za nakup vsakršne

izgotovljene ženske in moške obleke po čudovito nizkih cenah. Sedaj je čas lepo in poceni nakupiti.

O. BERNATOVIČ Ljubljana, Mestni trg 5—6.

1 steklenica 2 kroni. Ceniki zastoj in franko.

Lepo meblovana

2702

SOBA

z dvema posteljama brez kuhinje se išče za takoj. Ponudbe pod „Julius“ na upravo lista.

Vam plačam, ako Vaših kurjih očes, bradavic in trde kože, tekem 3 dni s korenino, brez bolečin ne odpravi. Cena lončku z jamstvenim pis-mom K 1.—, 3 lončki K 2.50. — KEMENY, Kaschau (Kassa) I., poštni predal 12/82 Ogrsko

Dobra kuharica

katera je popolnoma večša voditi večjo kuhinjo, se takoj sprejme. Več se izve v upravi lista pod 2701 šteč. 2701.

Pomije in ostanki

od hrane se stalno oddajajo proti primerni odškodnini pri vojaškem okrevališču (Rekonvaleszenten station) za novo šolo v Šiški. 2672

2703

U VI 1363-15-2

V imenu Njegovega Veličanstva cesarja!

C. kr. okrajna sodnja v Ljubljani je razsodila o obtožbi javnega obtožitelja zoper Marijo Sojarjevo, trgovko z jedili, rojeno 1883, stan. Glince št. 7, pristojno na Vič, vdovljeno, radi prestopka po § 14 cesarske naredbi z dne 7. avgusta 1915 št. 228 drž. zak. v navzočnosti dr. Pavlina kakor javnega obtožitelja, obtoženke Marije Sojarjeve po danes dognani glavni razpravi po predlogu javnega obtožitelja, naj se obtoženka kaznuje, tako: Obtoženka Marija Sojarjeva je kriva da je dne 19. novembra 1915 na Glincah izrabljaje izredne razmere, povročene po vojnem stanu, zahtevala za neobhodne reči namreč za 1 dkg sira 10 h, očitne čezmerne cene in je s tem zakrivila prestopek draženja po § 14 cesarske naredbi z dne 7. avgusta 1915 št. 228 drž. zak. ter se radi tega obso-di po § 14 citirane cesarske naredbi z uporabo § 266, 261 k. z na 50 kron denarne globe, v slučaju neizpolljivosti pa na 5 dni zapora ter po § 389 k. p. r. v povračilo kazenskih stroškov. C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, dne 9. decembra 1915.

Nagode s. r.

Gostilniška koncesija

se da v zakup po nizki ceni. — Poizve se v pisarni Dr. Vladislava Pegana, odvetnika v Ljubljani.

Ali ste že ponovili naročnino?

2697

Vsem sorodnikom znancem in prijateljem naznanjamo, da je naš preljubi brat, velečastiti gospod

Mihael Bulovec

uršulinski špiritual o pokoju

danes v bolnici usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu, v svojem 54. letu, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega pokojnika bo jutri v soboto dne 18. t. m. ob 4. uri popoldne iz bolnice v Kandiji na šmihelsko pokopališče.

Nepozabnega pokojnika priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dne 16. decembra 1915.

Ivan Bulovec,
trgovec in hišni posestnik
v Radovljici.

Ana Bulovec,
sestra.

Anton Bulovec,
c. kr. deželni sodni svetnik
v Ljubljani.

Venci se hvaležno odklanjajo.

Brez vsakega posebnega obvestila.

Klanjajoč se Vsemogočnega volji, javljamo vsem sorodnikom prijateljem in znancem pretužno vest, da je naša nadvse ljubljena skrbna mati, stara mati, tašča, gospa

Katarina Adamič

nadučiteljeva vdova in posestnica

včeraj ob 1/4 na 10. zvečer po dolgi, z največjo potrpežljivostjo prestani bo-lezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb preblage pokojnice se bo vršil 18. t. m. ob pol 4. uri popoldne iz hiše žalosti na Holzapflovca ulica št. 11 na pokopališče k sv. Križu.

Nepozabno pokojnico priporočamo v molitev in blag spomin.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi sv. Petra.

Ljubljana, dne 17. decembra 1915.

Globoko žalujoča rodbina.

2696

Zahvala.

Vsem, ki so nam ob smrti našega ljubljene brata, strica itd., gospoda

Ivana Arko

izrazili svoje sočutstvovanje, osobito pa onim, ki so pokojnika spremljevali k večnemu počitku, izrekamo prav srčno zahvalo.

V Dolenjem Logatcu, dne 13. decembra 1915.

Žalujoči ostali.

Posteljno perje in puh

v veliki izbiri in po jako nizkih cenah priporoča trdka

A. & E. Skaberné, Ljubljana

Mestni trg šteč. 10.